

Izhaja vsak četrtek
ob 4. uri popoldne.
Rokopisi se ne vra-
čajo. Nefrankovana
pisma se ne spre-
jemajo.

Cena listu znaša
za celo leto 4 krone,
za pol leta 2 krone.
Za manj premožne
za celo leto 5 krone,
za pol leta 1.50.
Za Nemčijo je cena
listu 5 K, za druge
dežele izven Avstrije
6 K.

Rokopis sprejema
"Narodna Tiskarna"
v Gorici, ulica Vel-
tarini 8. 9.



Naročnino in na-
znanila s prejema
upravnosti, Gorica
Semenička ulica 8.
16. Posamezne šte-
vilke se prodajajo v
tobakarnah v Šolski
ulici, Nunski ulici, na
Josip Verdijevem te-
kališču nasproti me-
stnem vrtu, pri Vac-
lavu Baumgartl v
Korenški ulici in na
Korenškem bregu
(Riva Corno) 8. 14.
po 8 vin.

Oglasni in poslanice
se računajo po petih
vrstah in sicer: če
se tiska enkrat 14 v.,
dvakrat 12 v., tri-
krat 10 v. Večkrat
po pogodbji.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska "Narodna Tiskarna" (odgov. L. Lukežič) v Gorici.

Kmetje, pozor!

Pogodba je zagotovljena! Nad 400 poslancev je glasovalo za nojnost pogodbe; nad 400 poslancev ve, kako važna je pogodba za kmečki in delavski stan. Le 40 poslancev je glasovalo proti in s tem hotelo preprečiti važne pridobitve za kmete. Med timi 40 poslanci pa se je nahajal tudi liberalni Štrekelj, zastopnik kraških in vipavskih kmetov. Ne verujemo, da bi on sam iz svoje volje kot kmet glasoval proti pogodbi; v to so ga prisilili goriški liberalci.

Naši poslanci so bili kot ljudi, poslanci za nojnost pogodbe. S stališča našega kmeta in delavca ne moremo željeti, da bi se podražilo žito in moka. Pri nas se setev že več ne izplača, zato kmetje žito večinoma kupujejo. Če se zapre meja na Ogrsko, se žito gotovo podraži v škodo kmetu. Tudi kraški in vipavski kmet kupuje žito; tudi njima bi se žito podražilo, če se ločimc popolnoma od Ogrske. S tem, da je Štrekelj glasoval proti nojnosti pogodbe, je glasoval za ločitev od Ogrske in s tem za podražitev moke in žita! To je eno!

Drugo je, da po novi pogodbi naša država sme znižati davek na sladkor. Kaj pomeni sladkor za ljudstvo ve vsak. Če pogodba pade, tudi sladkor ne postane cenejši! Kdo glasuje proti nagodbi, glasuje proti znižanju sladkornih cen! Štrekelj je glasoval torej proti temu, da postane sladkorcenejši!

Tretjič! Vsi smo z veseljem pozdravljali novi vinski zakon, ki je stopil ta mesec v veljavo. Saj se s tem zakonom zabranjuje ponarejanje vina in se bralo pravo, pristno vino. Vendar, sedaj ko smo zvezzani z Ogrsko, smo odtiam uvažati k nam vsakovrstno, tudi slabo vino. Vse kmečke stranke so bile edine v tem, da je tudi na Ogrskem treba takega vinskega zakona kakor je pri nas sicer naš vinski zakon nima prave veljave. V pogodbi je določeno, da bodo Ogri tudi sprejeli tak zakon proti ponarejanju vina. To je veljavna pridobitev za našega kmeta. A poslanec kraških in vipavskih kmetov, ki jim je

največ na tem, da se zabrani ponarejanje vina, ta poslanec Štrekelj je glasoval proti vpeljavi vinskega zakona na Ogrskem s tem, da je glasoval proti pogodbi.

Četrtič! Vemo da se je z Ogrskega doslej uvežala k nam cehska živila ne glede na to, ali je bolna ali zdrava, dostikrat je zanašala tako k nam živinsko kugo. Po pogodbi se živila ne bo več smela brez nadzorstva naših živinozdravnikov spravljati čez mejo. To je važna pridobitev za našo živinorejo. A Štrekelj je glasoval proti tej važni pridobitvi naše živinoreje, ker je glasoval proti pogodbi!

To so glavne točke! Nekaj jih omenjam še med novicami. Povdajamo, da za Štrekeljevo glasovanje je soodgovorna liberalna stranka! Iz tega pa je tudi razvidno, da s takimi ljudmi naši poslanci niso mogli sedeti skupaj v enem klubu. Ce bi se skupni klub ne bil razbil prej, bi se bil razbil ob tem glasovanju.

Liberalcem pa ostane dvomljiva slava, da so nasprotovali najpoglavitnejšim kmečkim in delavskim koristim!

Politični pregled.

Državni zbor.

Dne 6. decembra se je zbornica bavila z nojnim predlogom čehskega radikalca o znižanju davka na sladkor.

V ponedeljek se je nadaljevala razprava o nojnem predlogu, da se takoj začne razpravljati nagodba.

Pcl. Pogačnik je v imenu "Slovenskega kluba" izjavil, da bode "Slovenski klub" v interesu pravočasne parlamentarne rešitve nagodbe glasoval za nojnost predloga in tudi za nagodbo, češ, da Slovenci hočejo imeti urejene razmere. Vkljub temu ostajajo na stališču: ali popolna ločitev ali pa razbitje dualizma in ustanovitev nove Avstrije na federalistični podlagi. Ta zadnja alternativa bi bila v interesu cele Monarhije najbolj pravilna rešitev. Slovenci polagajo važnost na to, da se ohraničim večjo skupnost, dokler ne bo rešen-

šeno hrvatsko vprašanje, ker hočejo najtenejšo zvezo skupne države. Omenivši stremljenje Madjarov po neodvisnosti je izjavil, da v doseglo razbitja dualizma stoji Madjari na naši strani, ob novi uredbi naše monarhije pa bodo oni naši najljutjejši sovražniki.

V torek je bilo glasovanje o nojnosti pogodbe. Z nad 400 glasovi večine se je zbornica izrekla, naj se pogodba nujno obravnava. Le 40 poslancev je glasovalo proti. Iz strasu pred našimi poslanci je celo Hribar glasoval za nojnost. Drugi slovenski liberalci pa vsi proti. Nato se je vršila razprava. Govoril je trdi Šuklje. Tudi včeraj se je nadaljevala debata.

Sladkor. Potrebno je, da se zniža davek na sladkor in s tem poceni sladkor. Pogodba z Ogrsko določa, da imata obe državi gled na vžitinske davke proste roke.

Vlada predlaga, naj se davek od sladkorja zniža za 12 krone pro 100 kg in sicer v treh obrokih, od 1. septembra 1908 počasi za 6 krone, od 1. septembra 1914 dalje za 3 krone in od 1. septembra 1917 dalje še za 3 krone. Ako se davek zniža za 6 krone, iznša izguba za državne finance okroglo 21 milijonov. Ta primanjkljaj pa se zravnava in pokrije z večjim konsumom cenejšega sladkorja. Poslanec Choc pa zastopa, naj se sladkorni davek takoj zniža za 18 krone, iorej do 38 na 20 krone. To je vse lepo, toda mislite je treba tudi na posledice. Ako bi vlada vstregla Chocovi zahtevi, izgubi takoj 63 milijonov. Kje pa naj vlada vzame milijone, s katerimi mora priskočiti na pomoč deželnim finančam? To kar vlaca ponuja deželam, namreč 20 milijonov je udarec v vodo, ker bi n. pr. Češka sama potrebovala to sveto. Zato prevladuje mej poslanci mnenje, naj se sladkorni davek zniža za 12 krone in sicer s 1. septembrom 1908 za 8 krone, pozneje še za štiri krone. Ker pa je nemogoče to preporočno vprašanje rešiti v zbornici, naj bi se vladna predloga in Chocov predlog izročila proračunskemu odseku z naročilom, da že v osmih dneh zbornici predloži svoje nasvete. Kakor

pa se govori, finančni minister preti z demisijo, ako se mn spremeni njegova predloga. Dr. Korytovski pa je preresen mož, da bi misil na demisijo v trenotku, ko pride pogodba v razpravo. Branil je s pretnjo le svojo zahtevo, a se bode brez dvoma udal splošni zahtevi.

V imenu "Slovenskega kluba" je posl. Hočvar izjavil v seji dne 6. dec. sledede:

Z veseljem pozdravljamo namero, da se zniža sladkorni davek. Sladkor je dandanes tudi v mnogih revnih družinah vsakdanje živilo. Naša dolžnost je torej, da omogočimo znižanje sladkornega daveka, ki je hudo breme za revno prebivalstvo. In mi zastopamo večinoma revno prebivalstvo na deželi, kateremu hočemo olajšati življenje. Zato pa odločno odklanjam očitanje, da smo nasprotniki ljudstva, ker nismo glasovali za nojni predlog socialnega demokrata dr. Rennerja glede na draginjo živil. (Pritrjevanje.) Govornik je tedaj kmete imenoval "oderuh". Kako pa more biti naš revni kmet oderuh, ako navadno niti toliko ne prideva, da bi plačal davek in pošteno preživil svojo družino! (Pritrjevanje.) Naše ljudstvo je prisiljeno, da si v tujini isče kruha. Zato je naša dolžnost, da podpiramo naš narod v boju za obstanek in glasujemo proti predlogom, ki morejo le škoditi našemu kmečkemu prebivalstvu. Danes pa je prilika, da glasujemo za predlog, ki meri na to, da se zniža previsoki davek od sladkorja. (Pritrjevanje.)

Zbornica je soglasno pritrnila nojnosti predloga, s katerim se že bavi proračunski odsek.

Proračunski odsek je v svoji seji 11. t. m. sklenil, naj se sladkorni davek od 1. septembra 1908 zniža za 8 krone ter v zakon sprejme kazenska določba proti umetnemu proizvajanju sladkorja.

Na Portugalskem. — Antwerpolski listi poročajo, da so vkrčali 500.000 pušk za Portugalsko po naročilu republikev. Iz Hamburga so pa že na potu druge velike posiljatve orožja za Portugalsko. Revolucija kmalu izbruhne.

pa ni, potem bi jaz lahko bil nazadjoče kovač.

Financar, ki je prvi pozdravil kovača, je tekel na njegov dom. Tam je dobil prestrašeno ženo, ki je po celi vasi popraševala po možu, pa ga ni bilo nikjer. Da je šla z njim, je umetno. — Ko je kovač ugledal svojo ženo, skočil ji je nasproti in dejal: "Vidiš, Franca, kmalu bi me bili tebi ukradli! Oh, kako je svet hudoben!"

"Oh, Jože, kako pa prideš v to maškarado?... In brada?... Kje si jo zgubil? Si ga pa že zopet imel par litrov preveč?"

Kovač ni znal dati pojasnila. — Žena je šla domov in poslala možu njegovo obliko in "nadkomisar" se je prelevil v navadnega človeka...

In konec? Iskali so pravih tičev a zastonj! Kovač je dobil od Bahača en cekin za lepo brado; drugega ni bilo nič, le financarjem je ostal dolg nos.

LISTEK.

Gospod „nadkomisar“.

(Konec.)

Videl je, da je financar. Zvezde na ovratniku so mu naznajale veliko čast. Jezen je stresel z glavo in šel k oknu. Videl se je na ozko dvorišče — vse tuje.

Kovač je pričel rentačiti.

"Jaz, ali sem res financar?... Kakor se me zdi, sem bil po poklicu do sedaj kovač — ali se mi samo sanja."

Zopet se je ozril po sobi in zagledal en ženski klobuz.

"Devet milijonov mačkov, pa ja nisem nazadnje še s kako gosposko trlico oženjen... To bi bilo najlepše... Kakor se meni še majhno dozdeva, sem enkrat vzel eno močno kmečko bunko; seveda toliko pa spet ni bila modra kakor sem jaz; ker bi to moglo postati za me slab... Morebiti so pa to samo sanje... Pa ja nisem nazadnje na onem svetu in k financarjem obsojen... Še tega se manjka!

Kar potrka nekdo hitro na vrata.

"Noter", zavpije jezno Kovač. Skozi vrata se prikaže mlad finančar in dela kompliment na kompliment:

"Dobro jutro g. nadkomisar! Ali so dobro spali? Imajo li kakšno željo? Morda jim diši črna kava? Ali morda še želijo počivati?"

"Vrag vzemi tebe in nadkomisarja" zareži Kovač.

"Ali jim je slabo g. nadkomisar?"

"Molči o nadkomisarju, če ne —"

in Kovač je pokazal svojo trdo pest.

"Ali, za božjo voljo, g. nadkomisar?"

"Ja, od kedaj pa sem nadkomisar?"

"To bodo pa že sami bolj vedeli kakor pa jaz."

"Jaz prav čisto nič ne vem."

"Ali čem poklicati tovariša, ki jim bo to povedal."

"Pokliči, kogar hočeš."

Kmalu je prišel drogi tovariš, ki je poznal nadkomisarja in ki Kovača ni viden, ker je bil ponoči v službi. Ker pa tega "nadkomisarja" ni poznal, zato je dejal:

"Gospod nadkomisar so najbrže iz sosednega okraja?"

"Sam to vem, da sem na svetu", se odreže Kovač.

"Ja, gospod nadkomisar!"

"Jaz nisem nadkomisar!"

"Dovolite, kaj pa ste vendar?"

"Jaz sam ne vem!"

"Naj nikar ne zamerijo; kako pa pridejo sem?"

"Povejte mi rajše, kje sem!"

"G. nadkomisar so v Solčavi v po-slojju finančne straže."

"Tako? Solčava... Tu sem bil pa jaz čessih doma, če se ne motim."

Financar je pričel nekaj slutiti;

zato je prahljal: "Prosim, na povedo, kdo so vendar?"

Kovač je pogledal na uniformo na stolu in dejal: "Ne vem!"

Financar prične vihati brke; kovač pa se obrne in gleda skozi cokno, kar se obrne in reče:

"Pojeti dol in vas h kovaču in pra-

šajte, če gospodarja ni doma. — Če je doma, potem ne vem, kdo sem — če ga

Prosta kmečka zveza državnih poslancev se je v sredo v zbornici pod predsedstvom posl. Povšeta posvetovala o predlogu dr. Steinwenderja, ki priporoča: Agrarna zveza naj odpošlje k finančnemu ministru svoje predsedstvo, ki naj izve, kadar in v kateri meri hoče dovoliti deželnim financam državno pomoč. Po daljši razpravi je ta predlog obveljal soglasno. Naj se pozivlje poljedelsko ministerstvo, da brez odloga izvrši izdani odlok glede na povzdigo živinoreje in pridelovanje krme. Poljedelsko ministerstvo naj v ta namen od državnega zbora tudi zahteva potrebne kredite, ker z odlokom samim brez deželnih sredstev je vsa akcija padla v vodo. Obveljal je tudi predlog, da se poseben odbor agrarne zveze posvetuje, kako naj država priskoči deželam na pomoč, da bodo v istini kmetu olajšana bremena. Predsednik Povše pozivlje zbrane, da se mnogoštevilno vdeležujejo sej, v katerih se bodo razpravljajo o važnih vprašanjih. Do Božiča bodo vsak tretjak in četrtek ob 9. uri dopoldne seje agrarne zveze.

Važen predlog za Primorsko. — V državnem zboru je bil stavljen sledeči predlog: Visoka zbornica naj sklene sledeči dve progi c. kr. istrskih drž. železnic: a) Zvezo med pripravno točko nove bohinjske železnice onstran Gorice in med Divačo ali med Općinami (c. kr. drž. žel.) in postajo Herpelje na istrski železnici; b) stransko progo, ki se odcepi od drž. železnice vzhodno od Pulja ter pelje do zaliva Medulinškega v južnem delu Istre.

To je za Primorje silno vežen predlog, ki bo brez dvoma sprejet, ker se ranj zanima tudi vlada in je bil celo stavljen na željo vlade. Splošni načrti za te nameravane zveze se v ministerstvu že izdelojo.

Svedki kralj Oskar je umrl v nedeljo dopoldne. Bil je dober vladar.

Boji v Maroku se nadaljujejo. Napada na Arbal se je udeležilo 500 francoskih vojakov. Arbal je branil veliko Maročanov, ki jih je uničila francoska artiljerija. Franci imajo dva ranjenca. Ko so začeli Franci hišo Kaid Mokdarja, so se povrnili v svoje taborišče. Beni Suasi so pri povratku napadli Francoze, ki so jih vrgli nazaj. Boj je trajal od junta do popoldneva. Iz Lalla Marnia dohajajo vznemirajoče vesti. Maročani, proti katerim koraka general Lianey, dobivajo vedno nova ojačanja in jih je že zbranih nad 12.000 mož. Muley Hafid je zopet zasedel Masagan in koraka proti Casablanci, kjer vlada vsled tega poročila panika.

Vojska med Japonsko in Zjednjenimi državami? — Svet vznemirajo zopet poročila, da izbruhne vojska med Japonsko in Zjednjenimi državami. O načinu, kako naj se postopa, ako nastane ameriško-japonska vojska, so se baje že pečale vlade v Londonu, Parizu, Berlunu, in v Peterburgu. Vznemirajoča poročila niso posebno verjetna, ker sedanje finančno stanje ni prav nič ugodno za vojsko.

Več sto rudarjev mrtvih. — V Fairmontu (Zapadna Virginija) je bilo v premogovniku vsled eksplozije plinov zasuh več sto rudarjev. Več mrtvih so že izvlekli iz jame.

S. K. S. Z.

Sinočenje predavanje vč. g. Lična je bilo tako lepo in globoko sestavljeno. C. g. govornik je dokazal na podlagi vede bivanje Božje in da prava veda ne nasprotuje veri. Hvala gospodu prof. za lepo predavanje!

Prihodnje predavanje bo zopet v sredo 18. t. m. Predava Fr. Kremžar o revoluciji.

Socialni kurz se prične v četrtek dne 2. januarja. Vsa bratska društva prosimo, da nam nemudoma naznanijo imena onih članov, ki se udeleže kurzata!

Miklavžev večer "Slovenske krščansko-socialne zveze" v dvorani "Central" je bil naravnost velikanski. Mirno lahko trdim, da je bilo navzočih mnogo nad 1000 oseb. Niti od daleč se ni pričakovalo takega navala. Ravno vsled silne gnječe tudi ni bilo mogoče darov tako razdeliti, kakor je bilo nameravano. Zato naj obiskovalci morebitne nerdenosti oproste, drugič bo preskrbljeno, da se še ti nedostatki odpravijo. Kdor ima kako pritožbo, naj se obrne na naše uredništvo. — Moralni uspeh, ki ga je dosegla

z Miklavževim večerom "S. K. S. Z." je velik in dokazuje, kako potrebno je bilo tako društvo v Gorici, kakor je "Zveza". Poleg velike množice delavskega ljudstva so bili polnoštevilno zastopani naši obrtniki, posestniki in tudi jako mnogo intelligence, ki se ne sramuje stati poleg svojega preprostega delavskega brata. To je pravo narodništvo, to je praktičen demokratizem. Siriti demokratizem je tudi namen naše zvezze, ki je torej tudi v tem oziru dosegla lep uspeh. Hvala "S. K. S. Z." za lepi večer!

"Slovenska krščansko socialna zveza" si šteje v svojo dolžnost, da izreka najtoplejšo zahvalo vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da se je Miklavžev večer dne 5. t. m. obnesel nad vse pričakovanje sijajno. Posebno pa se zahvaljuje v prvi vrsti gospodu Teodoru Hribarju, in g. Kopacu; nadalje g. N. N. g. Draščeku, Gorjanu in Potazkemu ter vsem drugim gospodom trgovcem in zasebnikom, ki so z darili tako bogato založili našega Miklavža v korist ubožni slovenski deci v Gorici; nadalje izrekamo iskreno zahvalo za požrtvovalni trud več. g. župniku Kokošarju in gg. pevcero. Prav posebno pa se odbor zahvalja c. gospici Eli Abramovi, ki je res požrtvovalno vodila in oskrbelu priprave, ter ki ima največ zasluga, da so goriški Slovenci videli Miklavža kakor še ni bilo. Hvala lepa tudi drugim gospjem in gospicam. Iskrena hvala tudi g. Dugarju, ki si je jako prizadeval, za Mikl. večer. Hkrati prosimo vse udeležence, naj nam blagohotno oproste, da nismo ob toljekem neprislikovanem načalu ljudstva mogli vzdrževati potrebnega reda, kar pa gotovo storimo prihodnje leto s tem, da razdelimo Miklavževu veselico na dva večera. Še enkrat! Vsem, ki so pripomogli, da se je prvi javni nastop S. K. S. Z. tako sponesel Bog vrn! Z Bogom za ljudstvo. Odbor S. K. S. Z.

Prihodnjo sredo ob 8h zvečer k predavanju S. K. S. Z. v „CENTRAL“!

Darovi.

Uprava "Prim. List" je prejela za slovensko "Sirotišče" 3 K, A. Michlštädtler-ja za poravnanje nekega računa iz Šempasa; Anton Breščak 2 K; Frančišek Klančič, Orehotovje 40 v.

Novice.

Za kmata! — Zadnjie smo podarjali, da so liberalci glasovali za to, da se cena živini zniža. Seveda, liberalci, ki vsako reč še le narobe za pravo spoznajo, so pa rekli, da so naši poslanci glasovali proti kmetu, češ da kmet nič nima od tega, če je živila draga. Pa pojasnimo stvar natančno!

Slo se je naprej za glasovanje o socialno-demokraškem predlogu, naj se odpro meje za tujo živilo in za frišno meso iz Argentinije in drugod. Poslanec Demšar je v svojem govoru natančno povedal načela, ki na njih stoji naša stranka. Pri glasovanju so seveda naši poslanci, glasovali proti. Liberalci, Hribar in Strekelj so pa glasovali s socialnimi demokrati. Predlog je padel. Ko je predsednik to naznani, so začeli socialisti v zbornici in na galeriji silno rjuti in zmerjati; žugali so s pestmi, pljuvali in par se jih je tudi osebno sprijelo. Da socialni demokratje porabijo vsako priliko za agitacijo v svoj prid, popolnoma razumemo, ne moremo pa razumeti, kako morejo kmečki poslanci Strekelj, Roblek, Mandić glasovati z njimi. Slo se je proti kmetu. Cena živini je padla; meso ima še ravno tisto ceno, ko jo je imelo. Zdaj pa hočejo kmečki poslanci, naj kmet, ki je čez glavo zadržen, ki so ga zlasti na Krasu letos zadele silno hude uime, še pri živini nič ne zasluži in naj se mu iz Srbije in Rumunije v njegove hleva pritihotapi še kuga. Hribarju se seveda ne čudimo. Po njegovem je kmet oderuh, proti kateremu je treba policajev, če si poizkuša, za en vinat več dobiti pri litri mleka, kakor je to storil v Ljubljani, kjer je župan. Ta človek in njegova stranka sta pri naših kmetih opravila za vedno. Trdno

smo pa tudi prepričani, da bo slovenski kmet pokazal vrata Štrekeljem in Roblek, ki sta pa kruto izdala kmečke koristi. Pri ti reči se ne gre za liberalstvo ali klerikalstvo.

V svojih kmečkih stavah bi morali držati kmetje skupaj, naj si bodo kakršne koli narodnosti in vere. Tu smo tudi videli pri Nemcih. Najhujši nasproti katoličanstva so v lepi vzajemnosti s krščanskimi poslanci glasovali proti socialnim demokratom; Poljaki in Lahi so edino nastopili. Samo med nami so se našli kmečki zastopniki, ki so v tako važni reči zatajili koristi svojih volcev. Bodite brez skrbi: tudi trdi, posleni kraševski kmet bo vzdigal svoje žuljave roke in bo brenil ci sebe svoje izdajavce. Pri ti priliki še nekaj! Štrekelj in Roblek pri svojih zborovanjih tarnata, zakaj nismo vasi hrvaški in slovenski poslanci združeni. Pojet se solit! Kdo pa more sodelovati s takimi ljudmi. Slovenski klub nastopa edino in slovenski poslanci ne marajo sedeti poleg mož, ki izdajajo kmečke koristi. Ko bi bili skupaj, bi se ob takem glasovanju razbili. Če torej kdo trdi, da so poslanci S. L. S. krivi, da nismo edini, vedoma laže. Edini nismo, ker nimamo skupnih načel; edini nismo, ker zastopniki S. L. S. vedo kaj imajo storiti in po tem tudi delajo; Hribar in njegovi pa brez cilja, kakor bi bili omoteni, tarnajo semintja in menda bolj iz omejnosti kakor iz zlobnosti dela eno neumnost za drugo.

Za vojaške begunce. — "Slovenski klub" je po predsedniku vojnega odseka poslancu Pogačniku izročil spomenico, v kateri se pritožuje, da se kljub amnestiji pri raznih polkikh, posebno pri 17. pešpolku še zadržujejo vojaki begunci, ki so se že pred leti oglasili. Vojni minister je odredil, da se naj take takoj izpusti.

P. n. tamburaši "Slov. katol. delavskega društva" v Gorici so vabljeni, da se udeleže odborove seje v nedeljo dne 15. t. m. ob 11 $\frac{1}{2}$ predp. v društvenih prostorih.

Odborova seja društva "Skalnica" bo v nedeljo dne 15. t. m. ob 5. uri pop. v društvenih prostorih.

Za ravnatelja slovenskega oddelka dejavnosti kmetijške šole je imenovan potovnai učitelj gosp. Anton Strekelj. Čestitamo!

Smrtna kosa. — Umrl je č. g. Franc Čeket, bivši kurat v Štjaku. Po njegovem duši! R. i. p!

Slovenska podružnica avstrijske družbe sv. Rafaela v varstvo katoličkih izseljencev išče sluge za preč. g. družbenega poverjenika Josipa Tarobina v Havru na Francoskem. Prosilec mora znati popolnoma slovensko in mora razumeti nemško. Oni, ki žele, da dobe službo, naj naznanijo svoj naslov Mihuelu Moškercu, v uredništvu "Slovenca", Ljubljana.

Od meje. — Zelo veseli tudi nas kolone ob meji, da se je začelo v vremenu "Prim. List" razpravljati kolonsko vprašanje. Saj je kolon zares največji trpin na svetu. Toda če se uže pritožujejo koloni v sredini Brd, kaj naj rečemo še le mi koloni na meji, in še posebno taki, ki imajo gospodarje onstran meje?

Gotovo je, da dandanes niso več časi robotanja. In vendar koliko robot v delu in koliko v vožnjah se od nas zahteva. A najhujše je za nas to, da ko gremo čez mejo robotarit, se nas tam še zmirja s patatuči (krompirjevo). Z robotami moramo gospodarjem spraviti vse pridelke domu. S kolikimi stroški in sitnostmi je to v zvezi, vemo le mi na meji. Najemnino moramo zraven robot plačevati z vsemi mogočimi pridelki; navadno $\frac{1}{3}$ vina, dajati moremo pšenico, kokoši, pure, kapune, jajca in še mnogo drugih prostih in neprostih darov ter tudi v denarju. Ali je tedaj čudno, da moramo ob koncu leta še slišati, toliko in toliko znaša pri gospodarju še naš dolg, potem, ko smo se celo na koloniji trudili in potili!

In kakšna so naša kolonska stanovanja? Največ da se Bogu usmili. Navadno je le ena soba, pod streho, ki je več brlogu, kakor sobi podobna. Ta soba je spalnica za vso družino, naj je družina majhna ali velika. To gotovo ni prav, da morajo v eni sobi spati zakonski ljudje, dorasli in nedorasli otroci obojega spola. In da bi hoteli gospodarji vsaj kaj popraviti. A ne, prosi jih kolikor hočeš in ponujaj jim tudi obresti od denarja, ki bi ga za popravo hiše porabili. Dokler so vsi v družini zdravi, je še nekaj, a

če kdo zboli, je li čudno, če se ubogi kolon sramuje v tako podrtijo klicati zdravnika ali duhovnika?

Čravno se nam pa kolonom hudo godi, vendar se moramo batiti sv. Martina. Sij nismo nikdar gotovi, da nas gospodar ne odslovi. Mała stvar od strani kakugega oskrbnika zadostuje in misli, da treba: kam sedaj? Posebno hudo je še, če umrjejo starši in ostanejo nedorasli otroci. Kako rad bi kak strel skrbeti za obdelovanje zemljišča, da bi le sirote ostale skupaj pod streho. A začnu se ponujati drugi, največkrat Italijani, in otroci še nedorasli se morajo razkropiti in iskati dobrih ljudi, ki jih sprajmejo pod streho, ker tudi občine se branijo priznati otroke-sirote za svoje občane, ker so njihovi starši-kloni sedaj v tej, sedaj v oni občini bivali. A tudi v narodnem oziru škoduje veliko kolonizem. Kako zelo se morajo vklanjati ubogi koloni pred gospodarji. Kolikokrat morajo svoj materni jezik gospodarju na ljubo zatajiti in svoje otroke v tujem jeziku izgovarjati, da zgodilo se je vše, da je moral ubogi kolon gospodarju, oziroma oskrbniku na ljubo iskati nevesto, da bo zamogla z oskrbnikom po njegovo govoriti, in kolikokrat se zgodi, da gospodar Italijan zapodi kolona Slovenca, da ga nadomesti z Italijanom.

"Prim. List" je poročal, da se je našlo v zapadnih Brdih 400 ljudi, ki bolehajo na pelagi. Poglejmo, ktere vrste ljudje so to. Ali so morda bogati gospodarji, ali njihovi oskrbniki? Morda je med 400 na pelagi bolnih kak bolj ubožni svojak, a velika večina jih je vendar kolonov. Zato pa je opravičen naš glas, ko kličemo, proč s kolonizmom. Vlada naj nam, — vsaj svojim podnikom, pomaga, da se rešimo kolonizma. Ali naj ona odkupi kolonije, da jih bomo mi potom letnih prispevkov z davki reševali, ali naj vsaj ona določi stalno najemnino v denarju.

Goriško kmetijsko društvo bode imelo svoj občni zbor v pondeljek dne 16. t. m. ob 10. predpoludne v hotelu "pri zlatem Jelenu".

Izgubila je na Miklavžev večer v gnječi pred vratil "Centrala" gospa Katarina Kljun lepo mantiljo. Gospa stanejo v ulici Trieste 3. Najditelj se prosi, da ji vrne gospoj!

Umrl je dne 3. decembra t. l. ob 5. uri popoldne g. Štefan Habec posestnik na Gočah na Vipavskem v 84. letu. Bil je zgleden gospodar, veren katoličan, gostoljuben in zvest pristaš S. L. S. Od cesarja je bil odlikovan z zlatim zasluznim križem. Pogreb se je vrnil 6. decembra ob 9. uri dopoldne. N. v. m. p.!

Nagla smrt. — V petek zvečer okoli 6. ure je šel iz Gorice v dražbi še z nekaterimi domačimi domov v Sovodnje trgovec in gostilničar Franc Devetak po domače France Ušar. Ko pridejo v Št. Andrež se nakrat zgradi Devetak na tla. Zadela ga je kap. Kmal na to pa je izdihnil. Prenesli so ga ko v mrtvašnico v Št. Andrež. Pokojni Devetak je bil dobro znan v naši okolici, zlasti kot voznik peska. Bil je tako delaven ter si s pridnostjo še precej opomogel. N. p. v. m.!

V kočah "Slovenskega planinskega društva" je bilo letos število turistov sledene: V Triglavski koči 550 (lani 361), v Orožnovi koči 438 (lani 295), v Kadilnikovi koči 878 v Aljaževem domu v Vratih 784 (lani 324).

Važna razsodba o nemški šoli v Sv. Jakobu na Koroškem. — Ko je občina Sv. Jakob v Rožni dolini prešla v slovenske roke, je sklenila ustavoviti čisto slovensko šolo. To pa ni ugašalo c. kr. šol. oblastim in dež. šolskemu svetu v Celovcu, ki je pred dvema leti otvoril v Sv. Jakobu utrakvistično (nemško-slovensko šolo). Občina se je proti temu pritožila na ministerstvo za uk in bogodištje, ki je pritožbo občine odobil. Na to se je občina pritožila na upravno sodišče, ki je o stvari razpravljalo dne 6. t. m. Občino je zastopal odvetnik dr. Sežun. Upravno sodišče je pritožbo občine v sprejetu ter proglašilo postopanje c. kr. šolskih oblastej kakor v zakonu neutemeljeno. Kakor glavni razlog te razsodbe se je navedlo, da bi se moralna vrati komisijonalna razprava za ustavovitev šole, a da ni bila sklicana.

Navidezno mrtev. — V draždansko mrtvašnico so prinesli te dni nekega mesarskega pomočnika, ker so misli, da je umrl. Ponoči se je pa mož prebudil iz krča in se stegnil, ker je

misli, da leži v svoji postelji. Zadel je pa na lice nekega mliča in se nato polnoma zavedel. Pričel je razgrajati in je priklical nadzornika mrtvašnice, ki ga je odpeljal v bolnišnico, kjer je pa umrl vsled strahu.

Nesreča ali samoumor? — V Gradišči so našli te dni računskega podčastnika Emanuela Modrickega in njegovo ljubimko v sobi nezavestna ležati. V sobi je bilo goreče oglje. Podčastnik je umrl, ljubimko se je pa posredilo spraviti k zaveti. Dosedal še ni dognano, če se je zgodila nesreča ali izvršil samoumor.

Delavska zavarovanje. — V deželnozborski seji z dne 7. novembra 1905 je bil deželni zastop sklenil resolucijo, s katero se je pozvala cesarska vlada, da sprejme v zakonski načrt, ki ga je imela predložiti državnemu zboru in ki zadeva zavarovanja za starost in onemoglost delavcev, tudi lastnike malih obrti. To resolucijo je bil odposlat deželni odbor takoj c. kr. namestništvu, katero je naznani doželn upravi avgusta meseca pr. l., da je bilo predložilo resolucijo ministerstvu notranjih zadev že decembra meseca 1905. Rešitev zadeve je deželni odbor pospešil septembra meseca t. l.; do danes pa ni še došel nikak odgovor. K temu pristavljam še, da zahtevamo tudi zavarovanje našega kmeta.

Ogromno izseljevanje iz Amerike. — Izseljevanje iz Amerike vedno bolj narašča. Evropski delavci se vračajo v desetisoč v staro domovino; vsi parniki so prenapoljeni in na stotine jih mora v New Yorku čakati na drugo pričelo potovanja. Vsak teden iz zapadnih krajev odpotuje nad 25.000 evropskih delavcev, o katerih se računa, da vsak teden odneso 5 milijonov dolarjev. Vsako uro prihajajo v New York posebni vlaki polni inozemcev, prenočita so polna. Velike parobrodne družbe so povisale cene za vožnjo iz Amerike v Evropo za 10 dolarjev in več, a to prav nič ne upliva na izseljevanje. Vsi ti ljudje so se napotili v domovino, ker so na zapadu zaprli mnogo tovarn radi finančne krize in ker je United States Steel Corporation sklenila odsloviti vse italijanske in slovenske delavce, katero bode nadomestila z angleškimi delavci. Mnogo delavcev prihaja tudi iz premogovih okrajev, kjer se bode delo tudi znižalo, ker se sedaj ne potrebuje toliko premoga, kakor v časih, ko se v vseh tovarnah noč in dan dela. Največ vracačih se inozemcev je videti v Hobokenu, kamor prihajajo vlaki iz zapada vsake uro. Vsa prenočica so prenapoljena in na stotine ljudi prenočuje v parkih. Do 28. novembra je zapustilo Ameriko 447.000 oseb. Izseljevalni uradi sodijo, da zapusti Ameriko še 500.000 oseb. —

Listnica uprave. — Naš naročnik je dne 8. t. m. učil na pošti Štanjer 3 krone za "Primorski List" brez podpisa. Prosimo naj se dotični oglaši.

Iz goriške okolice.

g Ljudski shod v Mirnu. — V nedeljo ob 8h popoldne, po blagoslovu, bo v Mirnu v Budihnovi dvorani ljudski shod.

g Shod "Kmečke zvezze" bo v nedeljo ob 10h dopoldne po sv. maši v Sovodnjah v prostorih g. Vuka.

g "Kmečka zveza" za goriški okraj je v nedeljo priredila mal shod v Solkanu. Govoril je dr. Dermastia in g. kaplan Zamar. Sklice se še večji shod "K. Z."

g Še enkrat: "Tri cvetke s trnovske planote". — Z ozirom na razne hedomušne govorice naj se pojasišči notica v "Pr. Listu" z dne 28. nov. t. l. tako-le: Ta notica se ne tiče oseb, ampak stvari; gre se zato, kaj je ples? Ples je namreč res trnje, ki trga nedolžnost iz srca; je osat, ki brani človeku, da ne more biti hvaležen Bogu za prejete dobrote; je slednjič goba možnosti, ker na plesu celo može znore in se dajo zmečati, kakor gobe... Botanik s trnovske planote.

g Kje je morilec iz Ravnice? — Eni pravijo, da je ptiček ušel, in mu žele strečeno pot... Drugi misijo, da se skriva kod po trnovskem gozdu, in se ga — boje...

g Tatvina. — V noči od sobote do nedelje so neznani tatori vlmili pri posestniku Maksu Belčiču. Podsabotinom

v Brdih ter mu ukradli več svinjskega mesa, okrog 5 l žganja, eno suknjo in 1 par črevljav. Po trudopolaem dela so popili še nekaj mleka in snedli polento, ki so jo našli. Pravijo, da so v nekem vinogradu pod Kojskem našli ostanke prešičeve pojedine. Čudno, da mati in sin, ki stanujeta v hiši, nista slišala tatov. Morala sta imeli presneto trdno spanje. Še je zdravo, če človek trdo spi; a za preganjanje tatov to ni dobro.

Iz ajdovskega okraja.

Ajdovska "Kmečka zveza" je priredila v nedeljo popoldne pri "Rebku" na Goričici posvetovanje svojih odbornikov in zaupnikov. Posvetovanja se je udeležilo okrog 100 mož Navzoča sta bila dež. poslanca gg. prof. Berbuč in župnik Grča ter dr. Breclj. Shod je otvoril predsednik "K. Z." g. župan Vodopivec. Predsedoval pa je g. župan Pavlica. V enomerem lepem govoru je g. posl. Berbuč razpravil o verski šoli, o potrebi umnega gospodarstva, o potrebi posojilnic, o uravnavi voda, posebno Vipave; ter o splošnih potrebah Vipavske doline. Povdarjal je, kaj naj "K. Z." stori, da se izvrše najpotrebnejša obrambena dela ob Vipavi. Govoril je o napravi vodovodov, napajalič in vodnjakov, o skrjenju vojaške službe, o deželini zavarovalnici, o ureditvi dež. doklad. K sklepnu je priporočal kmetom združitev po "Kmečkih zvezah", ker le zdraženim kmetom bo mogoče kaj doseči. Med govorom in po govoru g. poslanca so zborovalci glasno pritrjivali. — Nato je govoril dr. Breclj o kmečkem združenju. Le mimogrede je omenjal nove takozvane agrarne stranke, ki pravi, da ima enak program ko mi. Če jim je kaj za slogo, naj se združijo z nami (odobravanje), če pa nočejo, gremo preko njih naprej! (Burno odobravanje.) Na vprašanje kamenskega nadučitelja, zakaj niso naši poslanci združeni v enem klubu, odgovarja govornik, da načela ločijo stranke. Dokler bodo na Dunaju 2 slovenski stranki, bodo dva načelna ločena kluba, bodo poslanci needini. Treba je, da se ljudstvo složno združi v skupno Slovensko Ljudsko Stranko, potem ne bo več dveh strank in tudi ne dveh klubov. Za to delajmo vsi, da se ta misel uresniči! (Odobravanje.) V lepih besedah ponovi predsedajoči g. Pavlica glavne misli govornikov, se zahvali vsem skupaj ter zaključi zborovanje.

a Slov. Izobr. društvo za Batuje-Selo. — V nedeljo 8. t. m. je predaval g. dr. Breclj o alkoholu in njega vplivu na zdravje. Vsi poslušalci so ga pazljivo poslušali, ker g. govornik je vse pojašnjeval z izgledi iz vsakdanje skušnje. Res, alkoholične pijače so velika rana na telusu našega naroda. Bog daj, da bi se vsaj zmernost dosegla v tem obziru.

a Vodovod. — V Ajdovščini so začeli napravljati novi vodovod. Čas je bil, da se je to preskrelalo za lepi trg.

a Nova zakristija v Črničah. — Že 40 let se je premišljevalo, kako bi se napravila nova zakristija pri cerkvi v Črničah. Letos se je to izvršilo, in delo je prav krasno vspelo.

a Živio Slov. Ljudska Stranka. — V našem okraju je ljudstvo z velikem zadovoljstvom sprejelo novo organizacijo naše stranke.

a Alkohol. — V nedeljo, ko je bilo predavanje v Batujah, je nekega Štrola z Malovšč, ki sedaj biva v Selu, prinesel alkohol bližo izobr. društva, tu nekaj zakriči, potem ga je alkohol zopet brž odnesel. Brrrr... Druge nesreče ni bilo. Ubogi liberalček!

Iz kanalskega okraja.

Kl Lokovski gospod župan Jožef Winkler je bil v našem uredništvu in nam je podal sledečo izjavo: Vesti iz Lokovca o moji osebi v "Primorskem Listu" so neopravičene in mi delajo krvico. Jaz nisem nikdar deloval tako, kakor se mi očita. Dokaz, da nisem liberalec in nasprotnik krščanske stranke je, ker ne napada tudi "Primorec". Slišim, da se mi očita, češ os sem agitiral proti g. dr. Gregorčiču. Izjavljam, da zoper g. dr. Gregorčiča in za dr. Gruntarja nisem naredil niti enega koraka. Svojo službo, katerosibodi, opravljam vestno in natančno. Kdor pa ima, kako pritožbo, naj se oglaši na pristojnem mestu!

Jožef Winkler.

kl S Kanalskega se kmetje zahvaljujejo cestnemu odboru zlasti gg. Zegu, Malniču in Kristjanu Veluščiku, da so skrbeli za podporo za ceste v kanalskih hribih.

Iz cerkljanskega okraja.

C Cerkljanske novice. — Dne 11. t. m. vršila se je tu volite županstva, — županom izvoljen je prejšnji župan A. Kosmač; podžupani so pa: Andrej Kobal, Filip Peterlin, France Tavčar vsi iz Cerkna, Ivan Obid, Bakovo, Ivan Mlakar Dol, Novake, Andrej Peterlin, Labuje, Peter Podobnik, Čeples, Jože Mavri, Orehek, Ivan Bašelj, Jazne, Ivan Brejc, Otalež.

Iz sežanskega okraja.

S Iz Sežane. — Tu se je, hvala Bogu, razvretela po dolgem trudu cvetka, prva cvetka svoje vrste na vrhu Marijinem. Na god brezmadežnega Spodetja se je namreč vršil v Sežanski cerkvi sprejem deklet v novo ustanovljeno dekliško "Marijino družbo", ki je prva na našem Krasu. Slovesnost se je vršila po blagoslavu. Cerkev je bila izvanredno natačena — deloma pobožnega, deloma radovednega ljudstva — bili so celo taki, ki se jih drugače ne vidi v cerkvi. Najprej je bil govor, ki ga je držal č. g. Ukmari od starega sv. Antona v Trstu. Govoril je kakor zna le on, o zgodovini M. Družb in o namenu, o koristi, ki jo imajo dekleta in farani, čestital je dekletom, in jih spodbujal k molitvi in delu. Nasprotnikom Mar. družbe je tudi marsikaj povedal. G. Ukmariju najsrečnejša hvala! Seve, da so dekleta tudi pele primerne košček — in ob tej priliki je marsikdo spoznal, da v Mar. družbi ni samo molitev doma, ampak tudi izobrazba. Po govoru se je vršil sprejem v družbo po g. Ukmariju ob azistenci domače duhovščine. Marsikator oko je bilo rosnino in marsikak pomislek proti družbi je izginil v tem trenutku.

Ljudstvo je kar gledalo. To je bilo nekaj novega. Dekleta so od strani nasprotnikov Kristusovih hudo trpela. Čas poskušnje je bil kratak, a hud. A kdor je dobra volje in je slišal pridigo ne more več nasprotovati. Kdor pa je slabe volje in božje besede ne posluša naj le nasprotuje — na take nasprotneki ni treba se ozirati. Dekleta so zdaj vsa srečna in zadovoljna in pošteni starši tudi.

Sprejetih je bilo 35 deklet. Malo — a za sežanske razmere je dovolj in pomisliti treba, da so samo take, ki so šolo dovršile. Marija naj to prvo svojo cvetko ki je zrasla na kraških tleh, blagoslov Bog daj, da bi v kuki župniji zrasla druga taká cvetka Mariji v čast in slovenskim mladenkam v korist, izobrazbo in tolažbo!

S Iz sv. Ivana pri Trstu. — Dne 15. t. m. to je v nedelje bode slavilo "Obrtno in konsumno društvo" pri cerkvi slavnost otvoritve novih društvenih prostorov. [Zjutraj bode blagoslovljene, popoldne koncert, pri katerem sodelujejo popolni orkester pešpolka štev. 97, sv. Ivansa godba in "Cerkveni pevski zbor". Pri koncertu bode banket. Udeležijo se tudi nekateri poslanci S. L. S. kluba. K obilini udeležbi vabi o d b o r.

Ta Slovensko krščansko socialno izobraževalno društvo pri Sv. Ivanu pri Trstu dobro napreduje. Sedaj je dobitno krasne prostore za predavanja in čitalnico v hiši obrtnega in konsumnega društva pri cerkvi. Sedaj je ustanovilo svojo čitalnico v katero bivši društveni člani jako pridno zahajajo. Javno ljudsko knjižnico oživijo s 1. januarjem 1908. V pondeljek dne 16. t. m. bode predavanje pri katerem bode govoril g. državni poslanec dr. Krek iz Ljubljane. Mladiči in možje udeležite se v obilnem stvilu.

Gospodarske vesti.

= Za spremembo zemljiško-knjižnih zadev je sklenil pretekli mesec nižjevstrijski deželni zbor vplivati na vladu, da se bolj prilagodi modernim prometnim in gospodarskim razmeram.

= Koujerejski svet. — Poljedelsko ministerstvo je razglasilo nova pravila za osrednji konjerejski svet na Dunaju. Ta svet je prideljen pojedelskemu

ministerstvu v svetu, da se strokovno pravilno vpliva na pospeševanje in izboljšanje konjereje. Poleg povečanega števila članov je konjerejski svet sedaj tako preurejen, da se večina članov ne imenuje več, ampak voli po glavnih kmetijskih korporacijak.

= Poučno potovanje na Tirolsko.

— Kakor smo poročali je dne 3. novembra šlo vse udov živinorejske zadruge iz Horjula in Selca na Gorenjskem z gospodom deželno mlekarškim nadzornikom J. Leggartom na poučno potovanje na Tirolsko. Neki posestnik kmetovalec v "Slovencu" piše: Kakor vsaka taka potovanja je bilo tudi to tako poučno za vse udeležence. Na lastne oči so se prepričali, kolikoga pomena so za našega kmeta živinorejske zadruge. Bil sem že tretji na takem potovanju na Štajerskem, Šočnograškem, to pot na Tirolskem in Koroškem, pa sem zopet sklenil, da se takih potovanj vsikdar udeležim, ker povsod vidiš kaj novega, za naše razmere prepotrebne. Predvsem bi opozoril naše mlekarne in ne samo živinorejske zadruge, da prekrte prav vse od prve do zadnje svojim udom vpisovalne pole za mleko. Vsake mlekarne odbor zahteva, da zapisuj vsakteri od najmanj enkrat na teden množino dnevnega mleka od vsake krave posebej. Na ta način imamo pri prodaji io kupčiji krav najboljšo pričo o dobrih molznicah po celi deželi. Ko so udeleženci kupovali krave in zbirali dobre molznice, smo šli v hlev s knjigami z rodovnikom, z molzno in drugimi. Uvideli smo že iz knjig, da dobre molznice niso nikdar preplačene in da imajo vkljub temu, da je cena živine padla, vseeno visoko ceno ravno zaradi mleka, ki ga dajo 3000 do 4000 litrov, da celo 4400 litrov na leto. Gotovo ne bi verjel, ako ne bi sam viden, da je dal kmet za 5. reci za pet tednov starega bička 500 kron, dajal mu mleko do sedem mesecu in ga prodal v devetem mesecu za 1000 kron! Kje smo še mi? Potom zadrog je to tudi pri nas mogoče, ker se udje kakor drugod kosajo med seboj, kdo vzredi boljše in lepše. Treba je le spočetka nekaj žrtvovati in v dveh, treh letih se pokažejo že krasni uspehi. Na tem potovanju smo tudi spoznali, zakaj hodijo tirolski, solnograški in bavarski mesarji k nam po klavno živino. Doma je ne dobre, vkljub temu, da redi večji kmet do stop glav in še več. „Mesar ne plača nič“, pravi Tirolec, „pitane je predrago za nas!“ Zato je klicemo: Vsak večji kraj osnovi živinorejski zadruži s čistim plemenom. Vsaj nekaj odbornikov si oglej drugod nekaj enakih zadruž in tudi naša dežela bode v nekaj letih privabilo veliko tujih kupcev, podvojila mlečne izdelke, pomnožila današnje pičle kmetov dohodki

= Jesensko gnojenje vinogradov in travnikov. — V svetu, da se razširi uporabljanie umetnih gnojev za jesensko gnojenje vinogradov in travnikov, stavi deželni odbor malim posestnikom na razpolago gotovo množino superfostata, kalijeve soli in solitra. Posestniki, ki bi želeli uporabljati ta gnojila, se vabijo, da se prijavijo tekmo 8 dni neposredno pri deželnem odboru, ali potom županstev, pri čemur morajo navesti obdelovalno vrsto in površino zemljišča, ki se ima gnojiti. Deželni odbor bode odposlat gnojila brezplačno in bo izdal potrebna navodila glede uporabljanja istih.

Za smeh in kratek čas.

Adamova kazan. — Katehet je vprašal v šoli nekega dečka: „Kako je Adam grebil v paradiž?“ — Odgovor: „S tem, da je sedel od Boga prepovedan sad.“ — Vprašanje: „Kdo je Adama zapeljal k temu grebu?“ — Odgovor: „Eva. Eva pravzaprav ne, pač ne, temuč kača.“ — „In kako je Bog kaznoval Adama?“ — Odgovor: „Bog je Adama kaznoval s tem, da“ — dalje ni deček znał. Tedaj pa vzdigne roko osemletna deklica. — Katehet: „No, pa nam ti povej, kakšno kazan je izrekel pravični Bog nad neposlušnim Adamom?“ — „Evo je moral vzeti za ženo“, je bil odgovor.

Skrajna raztresenost. — Profesor (zase): „Vraga, danes v jutro sem vrgel pismo v poštno nabiralnico za tovarnika Razredoviča in zdaj se spomnim, da sem pozabil nanj zapisati naslov. No, pa jaz mislim, da bo pismo vzliz temu dobil, saj je mož itak po vsem mestu znan!“

Otvoritev nove krojačnice!

Podpisani vladno naznam splošnemu občinstvu, da sem otvoril v ulici Vetturini št. 9, (v hiši „Narodne Tiskarne“) v Gorici **krojaško delavnico**. Zagotavljam točno in počeno postrežbo se najududneje priporočam posebno prečasti duhovščini v mestu in na deželi za obilna naročila in bilježim z odličnim spoštovanjem udani

Josip Smet,
krojač.

Rojaki!
kupujte narodni kolek
„Šolskega Doma“.

Restavracija „Central“

Naznanilo.

Podpisani naznajna slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da je odprl novo restavracijo „CENTRAL“ Corso G. Verdi št. 32, v hiši „Cent. posojilnice“ v kateri bode točil prstna bela in črna vina kakor tudi dobro pivo iz slavnoznanih Dreherjevih in plzenskih pivovaren. Obenem bode vedno preskrbljeno z dobrimi gorkimi in mrzlimi jedili. Ima krasen jedilni salón, kakor tudi veliko dvorano za veselice, plese in raznovrstne druge zabave, lepo keglijše, katero je krasno razsvetljeno in po zimi zakurjeno.

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Pavel Hönsch,
restarater.

Lekarna Cristofolotti Gorica na Travniku.



Trskino (štokfišjevo) jetrno olje.
Posebno sredstvo proti prsnim boleznim in splošni telesni slabosti.

Izvirna steklenica tega olja naravnene barve po K 1:40, bele barve K 2. Trskino že lezato jetrno olje.

Raba tega olja je posebno priporočljivo otrokom in dečkom, ki so nervozni in nežne narave.

Trskino jetrno olje z jodecem. S tem oljem se ozdravijo v kratek čas z gotostjo vse kostne bolezni, žlezni otoki, golše, malokrvnost itd. itd.

Opomba. O je, katerega narocam direktno iz Norvegije, preiše se vedno v mojem laboratoriju predno se napolnijo steklenice. Zato zamorem jamčiti svojim če odjemalcem glede čistote in stalne sposobnosti za zdravljenje.

Cristofollettijeva pijača iz kine in železa

najboljši pripomoček pri zdravljenju s trskinim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vinarjev.

!Otvoritev velike nove trgovne!

Otvorila se je velkanska manufakturana modna trgovina

„PRI ZLATI ZVEZDI“ korso G. Verdi 32 — GORICA.

Priporočam velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo zelo bogato novo zalogo vsakovrstnega volnenega in manufakturnega blaga po najnovejši modi in zagotavljam točno in najsolidnejšo postrežbo. — Ob enem si dovoljujem opozoriti na veliko izvanredno **božično prodajo** najlepših novosti, katera se začne že prihodni teden. — **Izbera zares nedosegljiva! Cene stalne brez konkurence!!** Priporočam se najvljudneje za blagohotno naklonjenost, z odličnim spoštovanjem

ANTON BOHINSKI, nova trgovina „Pri zlati zvezdi“.

Loterijske številke.

7. decembra.

Trst	61	43	76	79	51
Line	85	73	87	60	34

Nezaslišano po ceni!

600 komadov le za 125 fl.

Eno krasno zunanje, dobro izdelo preciznega uro z pozlačeno verižico, 1 krasno pozlačeno kravatno iglo s ponarejenim briljantom; 1 prstzen v ognju posladen s ponarejenim kamenčkom za gospode ali dame; 1 krasen obesek iz 150 krasnih orientalskih hiserov, najmodernejši ženski hišp. 1 krasno garnituro, gume za manšete, ovratnike in napravni gar. 3% double zlato: 6 komadov finih platnenih robov, 1 elegantno pisalno opravo iz niklja v žep: 1 krasno žepno ogledalo, 1 dobro dišeče milo, 1 f. dez, notes; 72 komadov angleških peres; 20 priprav za pisanje in še 395 drugih predmetov, ki se v gospodinjstvu najnjo rabijo. Vse skupaj z uro vred stane le 185 fl.

Po povzetju pošilja trgovina

II. SPINGABN, Krakau št. 206

Če se naroči 2 zavojia, dodam še zastonj lep žepni nožiček z dvema reziloma. Pri več kot 2 paketih, dodam še vsakemu en tak nožiček. Če vam ne uguja, vam vrнем denar.

Delavnica cerkevih posod in cerkevnega orodja

Fr. Leban

Gorica,
Magistratna ulica št. 5.

Priporoča preč. duhovščini svojo delavnico cerkevnega orodja in cerkevih posod, svečnikov itd., vsakovrstnih kovin v vsakem slogu po najnižjih cenah. Popravlja in prenavlja stare reči.

Blago se razposilja franko.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,
(blizu lekarne Gironcoli).

Ima v zalogni vsakovrstno pohištvo za vsak stan. Oprava po najmodernejših slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsja in celuloida, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapecarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogni, preskrbijo se po izbirni cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

Anton Potatzky

v Gorici, na sredi Raštela hiš. št. 7.

Trgovina na drobno in debelo.

Najceneje kupovališče niznberškega in drobnega baga ter tkanin, preje in nitlj.

Potrebščine

za pisarne, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke in šivalne stroje.

Potrebščine

za krojače in čevljarje.

Svetinjice, rožni venci mašne knjižice.

Hišna obnvala za vse letne čase.

Posebnost:

semena za zelenjave, trave in detelje.

Majbolje oskrbljena zaloga za kramje, krošnjarje, prodajalce po sejmih in trgih ter na deželi.

Saunig in Dekleva

ulica Municipio št. 1. Gorica.



Velika tovarniška zaloga šivalnih strojev kakor za šivilje, krojače, črevljarje in tudi za umetno vezanje (rekiranje). V zalogni se tudi nahajajo angleška dvokolesa Helical Premier in slamorezni stroji, samokresi in razne puške, lastna mehanička povejjalnica.

Za Božič in Novo leto

ima v zalogni

G. Likar v Gorici Semeniška ulica št. 10

mnogo lepih jaslic in razglednic; okraskov za božič, a drevesa; skladne koledarje s svetimi in drugimi podobami, elegante kasere pisemskega papirja za darila, raznovrstne pisarske in šolske potrebščine, molitvene in vpisovalne knjige, nožice, cvetlične dele i. t. d.

Vse zanesljivo po najnižjih cenah.

Najnovejša trgovina

z jestvinami, moko, žitom in cementom na drobno in debelo

Rafael Vuga

Gorica — na Kornju št. 6 — Gorica

priporoča zasebnikom in trgovcem v mestu in na deželi, kavo, riž, ogrski in domači ječmen, sladkor, olje, petrolej, pšenično moko domačo in ogisko, turščino, ajdovo in rženo moko, pšenični in turščni zdrob, belo in rudečo sol, otrobe, oves, turšico, pšenico, rež najboljši Portland cement itd. po nizkih cenah.